

Борба

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Година XXXVII

1979

ОКТОМВРИ

13

Събота

Вестникът е основан през 1948 година

Брой 122 (4265)

Цена 3 стотинки

Дни на
Велико
Търново
в Краков
8—15. X.
1979 година

В дух на взаимно приятелство

КРАКОВ, 12 октомври (по телекса от нашия специален пратеник Христо Медникаров)

При голям интерес, отразяване широко от всички средства за масова информация, продължават дните на Велико Търново в Краков.

В сряда следобед делегацията на окръга начело с първия секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев се срещна с партийния актив на Краковското воеводство. Присъства и първият секретар на Краковския воеводски комитет на ПОРП Казимир Барцковский. Другарят Никола Василев награди с почетния знак на Окръжния комитет на БКП полски партийни дейци.

Вчера нашата делегация бе на посещение в районния комитет на ПОРП в квартал Кроводжа. Тук другарят Василев говори за социално-икономическото развитие на Велкотърновския окръг и по някои въпроси на идеологическата работа в културните институти. Нашите пратеници разгледаха Завода за телефонна апаратура.

Следобед те присъстваха на тържественото честване на 80-годишнината на полската българистика и българската полонистика, което се състоя в Аулата на Ягелонския университет. В тържеството участваха българският посланик в Полша Иван Нелев, видният български учен акад. Петър Динев, акад. Емил Георгиев, проф. Куйо Куев, проф. Светомир Иванчев — общо 21 учени от нашата страна и много техни полски колеги.

Общественото тържество открито ректорът на Ягелонския

университет проф. д-р Миеслав Хес. Приветствие поднесе посланикът Иван Нелев. Беше прочето приветствие от председателя на БАН акад. Ангел Балеви. На ректора на Ягелонския университет беше връчен медал на БАН.

За успехите на българистиката в Полша говориха член-кореспондент проф. д-р Францисек Славски, доц. д-р Пежи Руек, проф. Светомир Иванчев. С голям успех работата на научната сесия по повод юбилея продължи в четвъртък и петък.

Днес нашата делегация бе приета от проф. д-р Миеслав Хес. Водиха се разговори за разширяване и задълбочаване връзките между Ягелонския и Велкотърновския университети.

Тази вечер изпратена сърдечно на аерогарата в Краков от Казимир Барцковский и други партийни и държавни ръководители на града, нашата делегация отпътува за България.

През тези дни групата на творческите работници има среща в Клуба на децата на културата и изкуството с представители на творческите съюзи в Краков. Беше обменен опит и посетени редица музеи, картинни галерии и представения.

Посрещани възторжено, продължиха концертите на нашите самодейци.

За всички участници в Дните на Велико Търново в Краков бяха организирани екскурзии до концентративния лагер-музей „Освенцим“ и солните рудници във Величка.

Празниците на полско-българската дружба ще завършат в понеделник с богата съвместна концертна програма от наши и краковски самодейни състави в Дома на културата.

Съветски лектори във Велико Търново

По покана на дружество „Георги Кирков“ в страната гостуват лектори от Всесоюзното дружество „Знание“. Вчера съветските лектори пристигнаха във Велико Търново. Те се срещнаха със секретаря на Окръжния комитет на БКП Маргарита Кемалова, която ги запозна със социално-икономическото развитие на окръга.

Съветските лектори изнесоха лекции пред колективи на предприятия и учреждения. Днес те ще се запознаят със забележителностите на града.

По време на пребиваването си във Велико Търново гостите се запознаха и с работата на Окръжния съвет на дружество „Георги Кирков“.

Петър ЛАМБРИНОВ

Вълнуващи срещи на дружбата

В четвъртък представители на самодейните колективи от Миргород, много от които са зарили работническия, имаха среща с ръководствата на Първостепенната окръжна болница „Д-р Стефан Черкезов“ и полския медицински институт „Д-р Върбан Генчев“.

След обяд те бяха посрещнати в Драганово, поднесоха цъфтяща пред паметника, издигнат по случай стогодишнината от първото изпълнение на Интернационалът и разгледаха къщата-музей на Асен Развизников. В салона на читалищния миргородските самодейци изнесоха концерт.

Вчера съветските гости посетиха Габрово, етнографския резерват „Етъра“ и връх Столето, където пред Паметника на свободата поднесоха венци.

Вечерта ръководителите на гостуващите състави имаха среща с ръководството на Окръжния профсъюзен дом на културата „Васил Маричков“ — Велико Търново и ръководители на художествените състави.

Йордан ДАЧЕВ

Награден с ордена „Георги Димитров“

Държавният съвет е издал указ за награждаването с ордена „Георги Димитров“ на д-р Тодор Василев Косерков, родом от гр. Златарица, за неговото активно участие в борбата против фашизма и калитализма, за заслуги в развитието на санаторно-курортното дело и във връзка с неговата 60-годишнина.

Прибирането на реколтата — дело на всички!

НАДПРЕВАРАТА ПРОДЪЛЖАВА

Ще защити ли позициите си АПК—Свищов? • Кое не достига — техниката или организацията?

В съревнованието в селското стопанство през първото полугодие аграрно-промишленият комплекс „Дунав“ в Свищов завоюва първото място. За крайните резултати в съревнованието тази година е рано, все още има да се прибира твърде много продукция, но с най-много набрани досега домати, пипер и грозде, с най-много засята пшеница и с челното място в прибирането на соята и захарното цвекло АПК „Дунав“ показва, че не смята да отстъпва лесно първенството си.

В полето картината не е по-различна от другите комплекси. Външните белези на трудовото напрежение могат да се видят може би само вечер, когато нощната тишина на бяга, прогонена от работещите на смени трактори. Както винаги пример за пълноценно използване на техника та са Морава, Козловец, Свищов, Сувата. Но освен тези стопанства, които дават облика на комплекса, има и други, каквото е например Горна Студена. Там в следващите дни трябва да се приберат по 1700 дка царевича и захарно цвекло, значителни площи със соя, както и да се засят 8000 дка с есенни зърна.

— Тясно място е техниката

та — сподели председателят Стефан Трифонов. — Не достигаат тракторите, за да облужват всички прибиращи машини и затова от известно време спираме изваждането на захарното цвекло, за да съсредоточим машините в цялата ревиша.

Една обикновена сметка обаче показва, че въпреки това в прегрупиране, ако както досега дневно се освобождават по 120 дка царевича, прибирането й, ще продължи повече от две седмици. А кога ще се подготвят площите за сентаба, пък и дали всички дни ще са благоприятни за работа? Още повече, че освен за царевича трябва да се мисли все още и за соя, за захарно цвекло. А в стопанството няма спокойствие, нещо повече — тревогата и напрежението тук са дори по-големи от колкото другаде. И ако нещо буди недоумение, то това е фактът, че въпреки всичко се пренебрегва такава възможност за ускоряване хода на есенната кампания, каквато е двусменната работа. Възможност да се премине към нея има.

— Особени основания за тревога няма! — това е мнението на зам.-председателя на комплекса Марин Маринов. — За дооżywяване на соята ще изпратим на помощ комбайни от Козловец, прибирането на царевича ще се организира двусменно, като по този начин ще се ускори освобождаването на площите и сентабата. И в Горна Студена ще засят в определени сроци!

Ще стане ли наистина така? Това ще покажат следващите десетина дни.

Николай ТОМОВ

Значителна помощ в беритбата на гроздето в клоново стопанство в Сувата ока заха студентите от Свищов. Една от тези, които се отличиха с добрата си работа, бе Красимира Иванова.

Снимка Иван КУЛИНСКИ

СВЕДЕНИЕ

за хода на някои селскостопански работи в окръга към 11 октомври 1979 г. (в проценти)

ПАК	АПК	Прибрана царевича	Окътана соя	Изкупена домати
Г. Оряховица	38	43	110	
Павликени	51	64	58	
Свищов	40	70	74	
П. Тръмбеш	45	58	66	
Стражица	36	7	74	
В. Търново	35	81	91	
Златарица	46	—	59	
Елена	7	—	—	
Лясковец	55	52	109	
Сухиндол	39	31	—	
Килифарево	39	—	67	

ОБЩО ЗА ОКРЪГА

40 61 73

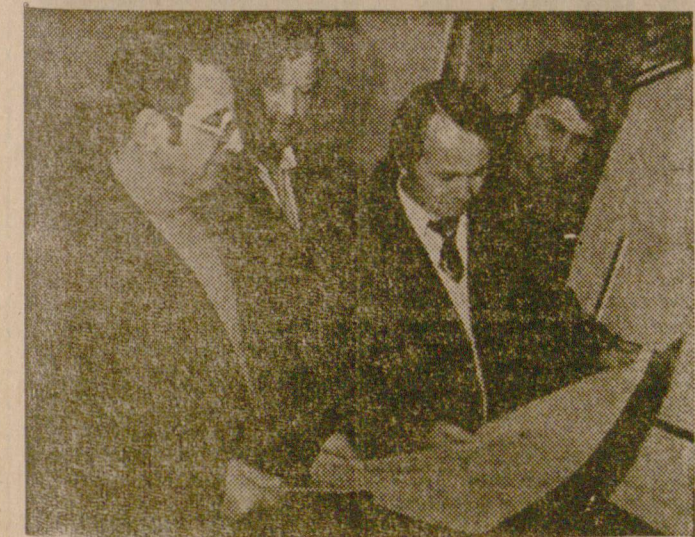
Въпреки че октомври вече преминава, все още не се изпълняват дневните графици за прибиране на царевича, соята и захарното цвекло, което ще затрудни завършването на есенната сентаба и най-благоприятните агротехнически срокове. На какво се дължи това може да се съди от факта, че при царевича например на две смени работят само една четвърт от комбайните в окръга.

14 октомври — Ден на машиностроителя

С отговорност и творчество

За петнадесети път утре машиностроителите от цялата страна ще чествуват своя професионален празник. Ще празнуват работниците и специалистите от отрасъла и в нашия окръг, които с чест изпълняват решенията на XI партийния конгрес и Националната партийна конференция за повишаване ефективността на производството и подобряване качеството на изделията, за осъществяването на реален технически прогрес в машиностроителните предприятия.

Днес машиностроителната и електротехническата промишленост вече заемат една трета, а заедно с химическата промишленост представляват близо 40 на сто от цялата промишленост на окръга. Проведената концентрация и специализация способствуват да се изградят 20 промишлени комбината, които са в състояние рационално да използват достиженията на техническия прогрес и да внедряват съвременна социалистическа организация на труда. Сега едно предприятие разполага с над 15 пъти по-големи производствени фондове и произвежда близо 10

Вакуумшниковата преса за производство на тухли, разработена от колектив в Базата за развитие и внедряване в Дебелец, получи златен медал на XXXV международен панаир в Павловия.

Снимка Христо ЦОНКОВСКИ

пъти повече продукция в сравнение с 1956 година.

Постигнатите успехи са резултат на подобренията в ръководството от страна на партийните, държавните и обществените органи и организации, плод на самоотвержения труд на работниците и специалистите, на разгорялото се социалистическо съревнование и масовото приложение на чедния опит.

Само през трите години на VII петилетка в различните отрасли на промишлеността (в това число и в машиностроителната) са внедрени над 200 нови и подобрени технологични и производствени изделия. В базите за разпичане и внедряване в Дебелец, Горна Оряховица и Полски Тръмбеш се извършва обширна научноизследователска и внедрителска дейност.

С марката „Произведено в България“ изпращат своите съоръжения за керамичната промишленост във Виетнам, Съветския съюз и редица други страни машиностроителите от комбината за инвестиционно машиностроене „Червена звезда“ — Дебелец. Широко известни са и машините, които са изградени в завода за машиностроене „Героите на 26 юли“.

Честит празник, машиностроители!

сти зад граница са електроапаратурата, трансмисии, комбината за складова техника „Янтра“ — Горна Оряховица, на Завода за автомобилни везни — Лясковец, на машиностроителите от МЗ „Белица“ — Килифарево. Комбинатът на Завода за инструментална екипировка в Долна Оряховица с чест изпълнява поръчката за далечна братска Куба, като срочно изработва съоръжения и инструментална екипировка за кубинския завод „Героите на 26 юли“.

Начело на многолюдната армия на машиностроителите крачат орденосиците, отличниците на Министерството на машиностроителното, първенците в труда, много от които лично или колективно прекараха вече прага на осмата петилетка. Сега колективите от машиностроителната промишленост с още по-голяма отговорност пристъпват към подготовката на плана за следващата година в съответствие с основните принципи на новия икономически механизъм, с увереност подготвят реалната база на своите бъдещи успехи.

Честит празник, машиностроители!

За успеха се воюва неотстъпно

Колективът на цеха на СК „Заря“ — Павликени в Каратен е малък, но с успех изпълнява годишната програма, на която всеки среден машиностроителен завод би му завидял. Цехът е единственото в страната специализирано предприятие за производство на 16 и 24-тонни панеловози. Освен това тук се извършва механична обработка и на други детайли. В редиците на първенците стругарят Цвятко Любенов, който в края на август т. г. изпълни плана си за седмата петилетка, се ползува с голямо уважение.

— Цвятко е един от най-добрите ни работници — сподели началникът на цеха

Иван Блажев. — Дисциплиниран и съзнателен, на него винаги може да се разчита. Работата му се приема от ко-

ллективния контрол при първо представяне...

С набиития, черноок младеж се срещнахме малко преди да започне смяната му. Изглеждаше, че за него е по-трудно да разказва за себе си, отколкото да прехвърля тонове метал при обработката им на струга.

Роден в Каранен през 1948 г., след завършване на образованието си и отбаването на военната служба Цвятко Любенов стана стругар в Завода за строителна техника — Павликени. Две години усвоява тънкостите на професията в града, а когато в полното му село се открива цех на завода, той не се колебае нито за миг —

завръща се на село и става един от най-добрите стругари...

Как е постигнал големия успех — предсочи ли план?

— Когато съм на смяна, работя без почивка — казва Цвятко. — Стремя се да използвам най-пълно възможностите на стругата. Това е...

Своего майсторство младежът стругар с желание предава на начинаещите си колеги. Наставник е, постоянен ученик и се радва, когато на народното стопанство се дават повече вагонетки и панеловози. Дал за когото имат той и неговите другари.

Васил ИЛАРИОНОВ

Изпод перото на очевидец

Още един активен деец от Спротиватата, роден във Велико-Търновски окръг, дава в ръцете на читателя страници за своя борчески път. Новата излязла книга на Иван Пейков „По стъпките на Филип Тотю“ дойде да покаже, че са останали непознати страни от живота на партизаните от Горнооряховския отряд. За късния път на партизаните да си обясним с повишената самовисителност на автора, опитал перото си в революционната публицистика и поезия в годините на въоръжена борба.

Ремиският деятел, независимо от младежката си възраст, е съумявал да ръководи другарите си, да наблюдава действията им, да се проявява като добър психолог. Успоредно с това, той се е самонаизложил постоянно. Тези качества, разкриващи най-добре истинския другар в трудните житейски ситуации, привличат читателя. Честността, скромността, всеотдайността, увереността в комунистическата правда, които не са адмирирани от автора, но се чувствуват във всяка страница, придават своеобразно звучене на спомените на Иван Пейков. А житейският му път не е бил от леките — активен член на РМС, участник във военна конспирация, политизатор, ремсов ръководител, партизанин...

Повествованието се гради умело върху връзката на Филип Тотю с Килифаревицкия край, където действа през лятото на 1944 година Търновската партизанска чета, чийто патрон е той. Но не са мо фактът, че юначният българин е роден в този край, е навел автора на сполучливото търсене на паралел на две епохи — епохи на борба. Честите разкази на командира на четата Филип (Тотю Саралев), пребиваването на минало в Търновския затвор, където е бил затварян прославеният воевода, са оставили незабавни следи у впечатлеливия момък.

Неподправената искреност е ценно качество за мемоариста. Това, че е показал противопоставянето на роднините му срещу по-нататъшното му партизанинство; това, че е разкрил някои религиозни прояви или чувство на страх у отделни ятащи; това, че е разказал за някои моменти на недисциплинираност сред младите партизани и т. н. не омаловажава героизма им. Напротив, тези черти помагат на читателя да почувствува антифашистките като живи — притежавали и добродетели, и човешки слабости. Точно тези специфични черти ни карат да запомним пестеливо разкритите образи на Странджак (Иван Попрайков), дяло Трак (Илия Славков), волеин чаря дяло Марко, ятката Ана Кръшева... Една или друга песен възкресват в паметта на разказвача образи на Киския (Димитър Дюлгер), Панчо (Христо Козлев), Стефан Бояджиев. Произчуло стихотворение може да върне спомена към Харитон Симеонов в Сливенския затвор или към Петко (Иван Томмакчиев). Подробност в

ПЕЙКОВ, Иван. По стъпките на Филип Тотю. Спомена. С. Военно издателство, 1979 г.

Иван Пейков

ПО СЪТЪПИТЕ НА ФИЛИП ТОТЮ

носенето на дрехи напомня за Митю (Петър Панайотов) или бай Васил (Борис Колчев)... Можем само да съжаляваме, че не навсякъде авторът се е опирал на такива детайли, които правят образа по-реалистичен, по-впечатляващ. А това е особено наложително в случаи като този, където описаните лица са много — на страниците се срещат имената на близо 180 партизани и ятащи.

„Мемоарите имат истинска стойност, ако са искрени и правдиви“ — така оценява значението на спомените съветският дипломат акад. И. М. Майски. Всеки ред от „По стъпките на Филип Тотю“ на Иван Пейков е запазил развълнувания глас на участника в борбата. Не са премълчани подробности от суровата партизанска действителност, от разочароването на новопристигналите в четата („Ежедневие в партизанския лагер“), от притъпената бдителност в последните дни на август и в първите дни на септември, когато в състава на четата бяха допуснати недостатъчно познати и прочувани лица“ (с. 116).

Книгата „По стъпките на Филип Тотю“ е съставена от 36 отделни спомена, при които е съпоставена историческата хронология. Има известно връщане към вече казани неща (с. 45 и 63, 81 и 106), има според мен и някои дребни случаи, без които повествованието не би обедняло. Недостатъчно внимание е отделено на озглавяването на отделни части, на предаването на старите и новите наименования на селищата Марийно (дн. Велчево) и Кованлък (дн. Пчелище). Иван Пейков само е загатнал, че партизаните по конспиративни съображения променят географските имена в района (с. 91), но се е отказал да ги посочи. А в тях бихме открили идеи и емоционален заряд — Килифарево става Каменово, Назови — Борово, Бранковци — Ридът...

Спомените „По стъпките на Филип Тотю“ на Иван Пейков са ценен източник за историко-изследовател на периода на въоръжената съпротива. Защото те са единственият опит за цялостно осветляване дейността на Търновската партизанска чета, опит, в който авторът честно и правдиво прави личен отчет за мястото си в антифашистката борба.

Живодар ДУШКОВ

Велико Търново — Полтава

Крепки дружески връзки

Отскоро датират дружеските връзки между трудещите се от Горна Оряховица и Миргород, Полтавска област на Украинска ССР, ала те по-голямо се развиват и укрепват, дават щедри плодове. Едното от ярките проявления на този непрестанен възход на дружбата и взаимомощта е официалното гостуване на три десетилетна делегация от горнооряховската община, волеводна от Анастас Цеков, секретар на общинския партиен комитет и председател на общинския комитет за българо-съветска дружба. В нея бяха включени ръководители на предприятия, заводи и учреждения, партийни секретари, комсомолски дейатели, членове на труда. Посрещаната с изключителна топлота както в Полтава, така и в Миргород, тя участва в тържествените общоградски събрания, посветени на 35-та годишнина от Деветосептемврийската революция в България. С бурни ова

ции бяха изпратени концерти на детския фолклорен ансамбъл „Гусларче“ от Горна Оряховица.

Особено сърдечни и ползотворни бяха срещите на българските пратеници с трудещите се от Миргород. На срещата в градския партиен комитет първият секретар на комитетата Василий Радько запозна гостите с богатото историческо минало и социално-икономическото развитие на града и района. Състояха се и първите официални срещи и разговори между отделни колективи. Посетени бяха прелюбните и споделени ценни опит.

Постигната бе договореност и взаимно бяха обсъдени проекти за договори за дружба и взаимомощ между български и миргородски колективи. Създадени бяха и нови дружески връзки. Доразвиха се и се усъвършенствуват взаимомощностите на Домостроителния комбинат, Ком-

бината за складова техника, ПИАК, Първо и Второ основно училище, техникума по меха нотехника „Харалампи Стоянов“. Вестниците „Устрем“ и „Правоперемога“ ще продължат да разменят страници и кореспонденции за живото на трудещите се от двата района, ще станат трибуна за обмен на положителния опит. Близката цел, която са си поставили всички договарящи се колективи, е в най-кратко време да последват добрия пример, който дават досега комбинатът за услуги „Раховек“ в Горна Оряховица и Фабриката за индивидуално ушиване и ремонт на шивашко облекло в Полтава. Само преди няколко дни от Горна Оряховица отпътуваха полтавските шивачи, които работиха заедно с българските си колеги и предлагали нови модели. Група български специалисти от „Раховек“ пък работи в Полтава

Асен ГЕОРГИЕВ

КОСМИЧЕСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ В ДЕЙСТВИЕ

10 години от изстрелването на първия спътник „Интеркосмос“

През 1967 година социалистическите страни-членки на Съвета за икономическа взаимомощ решиха да пренесат богатия и многостранен опит от братското си сътрудничество в една нова област: космическото пространство. Това решение дойде като логичен резултат от епохалните постижения на съветската космическа наука и техника, от порасналите възможности за използване на космическите изследвания за конкретните нужди на народното стопанство, от укрепналите и постигнали внушителни резултати научно-технически потенциал на всички социалистически страни. Изработената за общи усилия програма, наречена по-късно „ИНТЕРКОСМОС“, набелязва като първи етап изучаването на физическите свойства на космическото околоземно пространство, развитието на спътниковата метеорология и средствата за кос-

мическа връзка, както и изучаването на някои въпроси от космическата медицина и биология.

На 14 октомври 1969 година от съветски космодрум със съветска ракета-носител беше изведен в околоземна орбита първият изкуствен спътник на Земята, оборудван с изследователска апаратура на социалистическите страни — „Интеркосмос-1“. След първената на космическата интеграция в космическото пространство бяха изведени общо 12 спътника от същата серия. Получена беше огромна по обем и уникална по характер научна информация, която даде възможност на учените и специалистите от братските страни да внесат необходимите подобрения в програмата и да разработят следващите етапи.

Изследователската работа на спътниците „Интеркосмос“

беше значително допълнена и разширена с периодичните изстрелвания на геофизичните ракети „Вертикал“. По този начин бяха осъществени комплексни изследвания на голямата атмосфера на Земята на височина до 1500 км. Малко по-късно програмата „Интеркосмос“, предвиждаща изследвания със спътници и ракети, беше съгласувана и съобразена със съветската научна програма на спътниците от серията „Космос“ и на космическите кораби „Союз“.

През 1976 година програмата „Интеркосмос“ навлезе в качествено нов етап на развитие. По предложение на Съветския съюз беше подписано междуправителствено споразумение за осъществяване на съвместни космически полети на съветски космонавти с космонавти — граждани на другите социалистически страни със съветски космически кораби и на съветски орбитални

станции. С това бяха укрепени международноправните основи на космическото сътрудничество между социалистическите страни и тези страни бяха приобщени към едно от най-големите постижения на човешката цивилизация.

През последните две години бяха извършени четири космически пилотириани полета с международен екипаж по програмата „Интеркосмос“. В семейството на космическите държави влязоха Чехословакия, Полша, ГДР и България. Извършените изследвания и научни наблюдения доказали огромното значение на съвместните усилия за изучаването на технологични процеси и физически явления в Космоса, на повърхността на Земята и акваторията на световния океан, за усъвършенстване на методите на метеорологичното прогнозиране. „Интеркосмос“ още от самото начало стана символ на братско сътрудничество и без

користно приятелство. СССР предоставя безвъзмездно за изследванията своите космически апарати, ракети-носители, космодруми и центрове за подготовка на кадри, а останалите страни избират участие то си в една или други изследвания, съобразно икономическите си възможности и промишлените си потенциали. Главното обаче е, че всички страни-участници в „Интеркосмос“ имат равни права над получените научни и практически резултати.

Сега братските социалистически страни разработват общия си космически план за периода 1981—1985 г. В него наред с другите проблеми все по-широко място се отглежда на изучаването на природните ресурси в интерес на икономическото развитие на всички участници, на общопланетарните въпроси за опазването на околната среда.

БТА

Обновеният център на село Павел.

Снимка Николай ВАСИЛЕВ

Нови книги в книжарниците

Ч. Сноу. „Делото“, изд. „Народна култура“.

Сборник „Португалски разкази“, изд. „Народна култура“.

Д. Димов. „Ютотон“, изд. „Български писател“.

Сборник „Словенски разкази“, изд. „Народна култура“.

Ю. Казаков. „Насън горчиво плака“, изд. „Народна младеж“.

Ц. Цачева. „Велита“, изд. „Отечество“.

Ив. Бурин. „Крале Марко“, изд. „Български писател“.

Д. Василев. „Капки светлина“, изд. „Отечество“.

Дж. Уейн. „Зима в планината“, изд. „Хр. Г. Данов“.

Ив. Славков. „Кубински премери“, изд. „Народна младеж“.

М. Фриш. „Дневници“, кн. II, изд. „Г. Бакалов“.

Сборник „Португалски хроники“, изд. „Г. Бакалов“.

Ив. Пеев. „Ветровете над Китай“, Военно издателство.

М. Баришев. „Втората половина на годината“, Партиздат

„Обновяване“ на Висла

Към Висла се обърнахме отново през 70-те години. Бързото развитие на икономиката на Полша поставяше все по-големи задачи пред транспорта, задачи, които не могат да изпълнят само железопътният и автомобилният транспорт. Нанстина, Висла понастоящем е плавателна река, но само на няколко участъка с локално значение. През 1978 г. на пленума на ЦК на ПОРП беше утвърдена програма за благоустрояване на Висла, чиято реализация става общонародно дело. В тази програма особена роля се отдава на благоустрояването на горния участък на Висла — от главния каменоломнило-промишлен басейн Силезия, през Краков чак до Сандомир. Този участък от Висла е плавателна, но в корабоплаването могат да участвуват само по-малки единици и движението на съветите трябва да се преустановява при по-ниско ниво на водата.

Благоустрояването на горния участък беше разпределено на три етапа, по време на които ще бъдат построени 15 водни прага, а тези, които съществуват, ще бъдат модернизирани. Освен това ще трябва да се преобразуват няколко участъка от реката, като се премахнат острието завои, които правят невъзможно движението на големи плавателни съдове. В самия Краков ще възникне Краковски канал. Той ще промени до известна степен пейзажа на югозападната част на квартал „Полуже“. Каналът ще минава между новите жилищни квартали. По протежение на бреговете му ще бъдат построени булеварди, и ще бъдат създадени

терени за отдих. Благодарение на канала ще изчезнат лодките от участъка на Висла, който заобикаля старинния Краков, от района на Вавел и Скалка.

Предвижда се в началото на 80-те години транспортът на въглища за промишлеността около Краков и в града да се извършва изключително по воден път. Предаването за експлоатация на изграждания сега водни прагове „Косцюшко“ край Краков и на този в Смолине край Освиецим ще позволи транспортът на въглищата да се извършва тъкмо по Висла. За да си представим ефекта от преустрояването на Горна Висла, можем да кажем, че след помането на превоза на „черното злато“ от паракостното, ще могат да се елиминират към 15 големи товарни влакови композиции в продължение на една година.

Обаче програмата за благоустрояването на Висла освен въпроса за транспорта засяга и други съществени неща. Между другото тук става въпрос и за това Висла отново да стане чиста река.

Това мероприятие се осъществява с участието на целия полски народ. Освен специалистите в него взема участие младежта, главно пионерите и студентите през ваканцията, влягайки своя принос в голямото дело, което не е задача само на едно поколение.

Томаш ОРДИК журналист от в. „Газета По лудноба“

От полски: ЛЮДВИГ СЕЛИМСКИ

Обмяна на опит

Група активисти на Отечествения фронт от окръжния наскопо обменнически опит за работата на извънотериториалните и общинските комитети в Велико Търново и Долна Оряховица, на отечественофронтните в Самоводене и Обединение.

от Писмото на др. Тодор Живков до ЦК на ДКМС. Иие споделихме опита на общинските комитети във Велико Търново и Долна Оряховица, на отечественофронтните в Самоводене и Обединение.

Иордан ЗЛАТЕВ член на кварталния комитет на Отечествения фронт в кв. „Чолаковци“ във Велико Търново

Филмите на екрана

След „Завръщането на Свети Лука“ и „Черният принц“ светският игрален филм

„ВЕРСИЯТА НА ПОЛКОВНИК ЗОРИН“

е нов филм за полковника от криминална милиция Зорин. Авторите — сценаристът Владимир Кузнецов и режисьорът Андрей Ладинин разгръщат криминалния филм по интересна сюжетна схема — изходната точка е обирът в бижутерен магазин, след което следват две убийства. Полковник Зорин установява връзката между различните престъпления. Предвиждайки събитията, опитният следовател съставя уликите и засилва психологическия натиск върху предполагаемия убиец, за да го залови на мястото на убийството. Скоро се убеждаваме, че „попадението“ на полковника е абсолютно точно, не са го излъгали дългогодишният му професионален опит и безпогрешната интуиция, психологическата проникателност и мъдростта на годините.

Убедителното въздействие на образа на Зорин се дължи изключително на актьора Всеволод Санаев, който пресъздава своя герой с естественост и правдивост.

Новият български игрален филм

„КАТО БЕЛАЗАНИ АТОМИ“

на режисьора Гриша Островски ни връща в началото на петдесетте години — време, когато човешките взаимоотношения още носят печата на бурните революционни години. Героите са петима юноши, току-що завършили гимназия, очакващи да влязат в казармата. Те се явяват на военна комисия и един от тях получава резолюция „Негоден!“. За него това е тъжък удар и останалите решават да му помогнат. Момчетата заповяват да тренират „отхвърления“ и в един момент той успява да се почувствува като другите, изравнява се с тях, дори нещо повече — изпреварва ги в любовта. Но се случва непоправимото — изтошен от натоварването на тренировките, героят умира, без да чуе мечтаното „Годен!“. Постепенно момчетата разбират, че е настъпило времето на раздяла с мечтите на детството, с болка осъзнават, че ледниците от своята грешка, резултат от своя максимализъм...

Студийният филм

„ЛОВЦИТЕ“

е нов гръцки игрален филм на сценариста и режисьора Теодорос Ангелопулос. Сюжестът е построен върху неочакваното откриване на трупа на един партизанин в планините

на Северна Гърция. Филмът показва истината, че въпреки падането на военния режим, положението в Гърция не се е променило много.

Справочник на читателя

КИНО

От понеделник до неделя вло чителите на „Ловците“ могат да окръжа ще проектира:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Поата-ва“, тел. 2-05-42, голяма зала. „Версията на полковник Зорин“ — 10, 14, 16, 18, 20 часа. малка зала, студен филм „Ловците“ — 14.30 и 19.30 часа, детски филми — „Дните лебед“ — японски анимационен филм от 10 и 17.30 часа; „Искра“ — тел. 2-00-43 — „Ограбение“ — 13.30, 15.30 и 20 часа; „Великата отечествена война“ — „Съюзниците“ и „Битката за Берлин“ — 10 и 18 часа; „Девети септември“ — тел. 2-00-84 „Като белазани атоми“ — 15.30 и 20 часа и „Голямата змия“ — 10, 13.30 и 18 часа.

ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Ленин“ тел. 4-21-71, „Залага на 13“, „Убежище“, „Давай каубой“, кватра „Калитница“ — „Лекцията против страха“, „История за любов и чест“, „Багдадският крадец“ професионно кино „Харалампи Стоянов“ — 67-61 — „Сандока“, „Антон, който можеше всичко“.

СВИЦОВ: „Алеко“ — „Света година“ и „Хищникът“, малка зала — „Американска нощ“ и „Джобни пари“ — студийни филми.

ПАВЛИКЕНИ: „Димитър Стоянов“ — „Освобождението на Пирата“, „Последието“ — извънотериториален филм, адресът, „Снимки за спомен“.

ЛЯСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ — тел. 20-44 „Куганска трагедия“, „Жълтата кърпа“, „Тайфун“ — нежни имена“.

ЕЛЕНА: „Христо Ботев“, тел. 21-35, „Делото Горгонова“, „Голямата змия“, „Специален възпитание“.

ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ: „Коста Петков“ — тел. 22-27, „Очаквай гражданската Никанорова“, „Къщата“.

СТРАЖИЦА: „Развитие“ — тел. 23-42 — „Знае да погугае учителя“, „Любовният живот на Будимир Трайкович“.

СУХИНОЛ: „Трезвост“ — тел. 29-04, Остатите го, нека се страхува“, „Зоро“, „Взем парите и бяга“.

КИЛИФАРЕВО: „Петю Ахчиев“ — „Ахилесова пета“, „Земната на кингния Ралу“, „Един време на Запад“.

ДЕБЕЛЕЦ: „Георги Николов“ — „Пожарница“, „Клеопатра“ — „Драма по време на лав“.

ДОЛНА ОРЯХОВИЦА: — „Миски“, „Алоската“, „Полницията е с възрастни ръце“, „Сиверино“.

ЗЛАТАРИЦА: „Стефан Полстенов“ — „Автомобил“, „Обичта на майката“, „Реванш“.

БЯЛА ЧЕРКВА: „Труд“, тел. 672 — „Машехата на Саманшица“, „Пжо“, „Тайфун е нежни имена“.

ТЕАТЪР

Великотърновският драматично-музикален театър „К. Кисимов“ през седмицата ще има следните представления: във Велико Търново — на 16 — „Борна“, на 17 — „Мира за мира“, на 18 — „Хубавата Елена“, на 19 и 20 — „Борна“, в Горна Оряховица, на 19 — „Имамо едно време“.

ФУТБОЛ

„А“ РФГ

Тракия — ЦСКА „Септ. знаме“ Черно море — Сливен, Берое — Миньор, Ботев — Черноморец, Етър — Левски-Спартак, Марек — Локомотив (Пл), Славия — Спартак, Локомотив (Сф) — Пирин.

СЕВЕРНА „Б“ РФГ

ЖСК Спартак — Септ. слава, Локмотив ГО — Денис, Чавдар — Д. Ватев, Локомотив Др — Акилем Сф, Добруджа — Бенковски, Доростол — Лудогорет, Славия — Бени, Ветров — Академик Св, Черв. знаме — П. Велев, Янтра — Локомотив Мз, Хр. Кръпачев — Дунав.

ЕЛИТНА ОКРЪЖНА ГРУПА

Ресен — Лясковец, Б. черква — Полирание, Килифарево — Б. Сливен, Драганово — Кесарево, Златарица — Сливен, Овча могила — Бутло, Сухинол — Стражица, Длуновица — Дебелец, Минали — П. Тръмбеш, Д. Оряховица — Зах. комбинат.

Пролетарски интернационализъм или национализъм и шовинизъм

Съвременното световно революционно движение представлява необикновен многообразен, сложен и противоречив процес. Той протича в най-различни условия, при нееднакви равнища на икономическо, социално, политическо и културно развитие на отделните страни. Отделните революционни движения, течения и генерации, които се развиват често в крайно сложни етнически и религиозни условия, поради различната степен на зрелост и различното социално-класово съдържание могат да се превърнат в остри конфликти. Затова въпросът за взаимоотношението между интернационалното и националното в световния революционен процес е един от централните проблеми на съвременното международно работническо и комунистическо движение. Това е необикновено деликатен въпрос и световната реакция го създава много добре. Нейната цел е най-напред да разбие единството на революционните сили, а след това да ги смаже поотделно.

Главният инструмент за разделяне на световното революционно движение станал национализмът и шовинизмът. Както показва историческият опит, разпадането на национализъм и шовинизъм в международното работническо и комунистическо движение и в световното революционно движение е най-опасното средство за разбиране на единството на световните революционни сили. Това бе напълно потвърдено от контрреволюцията в Унгария и Полша през 1956 година и особено в Чехословакия през 1968 година.

Ника си припомним колко лесно бе след август 1968 годин да бъде разпаднала национално-шовинистична анти-съветска история и, от друга страна, колко трудно и сложно бе тя да бъде преодоляна.

Класиците на марксизма-ленинизма обръщаха внимание на тази опасност и съвета, че тя е присъща на определен етап от развитието на световния революционен процес, на световното революционно движение на пролетариата. Маркс и Енгелс смятаха национализма и шовинизма за най-големия враг на революционното движение. На тях те противопоставяха принципа на интернационалната солидарност, който смятаха за основен принцип на революционното движение. Те подчертава-

ха, че националните интереси винаги трябва да бъдат подчинявани на главната цел — освобождаването на пролетариата.

Маркс и Енгелс предупреждаваха, че войната може да предизвика огромна вълна от национализъм и шовинизъм, които биха гласнали европейското работническо движение цели десетилетия назад. Първата световна война напълно потвърди тези опасения.

Същите опасения споделяше и В. И. Ленин. Именно през Първата световна война той постави изключително внимание на взаимоотношенията между националното и интернационалното в работническото движение. Ленин решително воюва срещу възгледите на някои леви социалдемократи, които смятаха съществуването на националните държави, на националноосвободителните войни и движения за остаряла форма на обществено развитие и поради тази причина не признаваха националните интереси и отричаха правото на народите на самоопределение.

В полемиката си с тези възгледи Ленин сочи, че националноосвободителното движение е важна революционна сила, която е съставна част от световния революционен процес и именно затова пролетариатът в името на интернационалното си единство трябва да воюва срещу всички форми на национално потисничество, което по същество е само една от формите на социално потисничество. Ленин смяташе тази борба за едно от главните условия за успеха на битката за политическа власт.

Същевременно той изтъкваше, че националният въпрос играе важна роля и след победата на пролетарската революция. Ленин подчертава, че всяко пренебрегване на националните интереси и националната специфика може отново да съживи националистическите и шовинистичните тенденции, които са в състояние да усложнят взаимоотношенията в редиците на победения пролетариат.

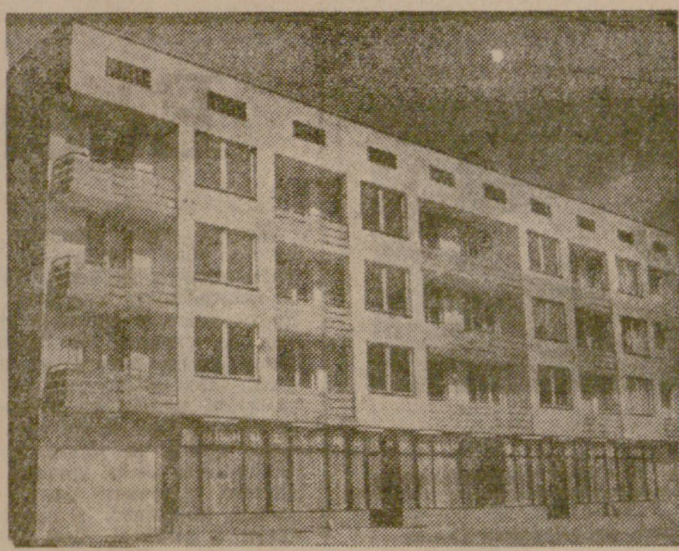
Според Ленин пролетариатът няма да бъде осигурен срещу грешки и слабости само затова, че е извършил социалистическа революция. Не бива да се забравя, поддържа той, че пролетариатът и неговата партия не са имунизирани срещу дребнобуржоазни и буржоазни влияния.

Пролетаризираните дребни производители непрекъснато поддържат редиците на пролетариата и носят със себе си дребнобуржоазни навици, предразсъдъци и тенденции. Тази опасност продължава да съществува и след победата на пролетарската революция. Опасността от дребнобуржоазното, а следователно и от буржоазното влияние се проявява особено в националистическите тенденции, които могат да бъдат извържени силни, когато става дума за страна, която преди това е трябвало да се бори срещу колониално потисничество, за национална независимост. Победният пролетариат и неговата партия могат в такъв случай да изпаднат под влиянието на шовинизма и национализма.

Въоръжената агресия на Китай срещу Социалистическа република Виетнам показа до къде водят великобуржоазният национализъм и шовинизъм, отказа от пролетарския интернационализъм. Китайската хегемонистична политика показва, че пренебрегването на принципите на пролетарския интернационализъм води до открито предателство към революцията и социализма. А с това предателство Китай се самоизключи от общността на социалистическите страни.

Реакционните сили в тясна връзка с опортюнистичните елементи в международното комунистическо и работническо движение не случайно на своята главна си удар срещу принципите на пролетарския интернационализъм. Трябва да припомним, че цялата досегашна история на международното комунистическо и работническо движение е история на борба между тясно ограничените национални интереси и принципите на пролетарския интернационализъм. Това е история на борбата между опортюнизма в работническото движение, който съществува в буржоазнонационалистическото течение в това движение, и марксистско-ленинските, революционните, интернационалистичните сили. Затова борбата срещу опортюнизма в работническото движение е съществено борба срещу буржоазнонационалистическите тенденции в това движение, продължение на класовата борба на пролетариата срещу буржоазията.

Антонин ДОЛЕШНИ
в „Трибуна“ (ЧССР)

В центъра на Овча мотала за здравните работници от баенеосанаториума беше построен жилищен блок с кафесладкарница и магазин за хранителни стоки.

Снимка Иван РУКОВ

Среща на родолюбие

Далече от Еленския балкан е с. Каменар, Разградски окръг. Но колкото е далече, толкова е и близко. Защото жителите му дълги години таят в сърцата си спомена, предаван от деди и прадеди, за оня ден от преди столетия, когато прокудените от безчинствата на поробителя, шепи хората от с. Тодювци тръгват да търсят друг по-тих кът, за да преживят остатъка си от живота си.

Създали село в Разградския край, старите не забравили да завещат на наследниците си да пазят като зеницата на око си скъпия спомен за своя произход от малкото планинско село, скъпано в пазителите на далечния Еленски балкан.

И потомците не забравили заръката. Затова в един не обикновен хубав есенен ден, сякаш само заради тяхната радост, в с. Тодювци пристигат 107 души, каменари — потомци на някогашните изгнаници от родния край. Желеещите да дойдат са троен повече, но това е началото — първата голяма среща на родолюбие.

Кметът на с. Тодювци Никол Иванов приветства новодошлите с „Добре дошли, земляци!“ Посрещат ги по стар обичай с хляб и сол. После се разменят усмивки, разменят се съкровени слова. Едни се поздравят от преди години, други сега пристъпват и търсят в лицата на посрещаните — потомци на своите роднини.

Срещата на родолюбие е открита от секретаря на общинския комитет на Отечествения фронт в Елена Петър Коев. Той приветства новодошлите. Самодейци от града изнесат възпалваща литературно-музикална програма. Потомците на старите балканци се запознават с историята на своите селища. За с. Каменар и неговите основатели говори председателят на

организационния комитет Йордан Узунов — журналист от вестник „Ново Лудогорие“, потомък на старите преселници. Слово за с. Тодювци от Йордан Даракчиев е прочетено от Пенка Илиева, член на организационния комитет в селото.

И отново край другарската трапеза, където тодювчани по срещат по стар балкански обичай гостите си, един до друг сядат роднини, сядат познати. Разменят си топли думи и пожелания. Разказват си стари случаи, предавани от деди и прадеди. За спомен на тодювчани кметът на с. Каменар Стоян Петков поларва картина-изглед от родното си село. От своя страна Петър Коев връчва на гостите шепи пръст от родното село на прадедите-преселници, с поръка „да пазят като зеницата на око си.“

Топли и сърдечни думи и пожелания са изказани и от секретаря на общинския комитет на БКП в Елена Йордан Василев и от председателя на общинския народен съвет в Елена Петко Костанов.

„Дойдохме да търсим дружба у наши родни братя и сестри. И я намерихме. Тук, където преди около два века са живели, раждали са се и са скърбили нашите прадеди, намерихме дълбоко скъпана, затрогваща любов, неизпелена от времето.“ Още звучат в ушите на хората тези думи, изказани от ръководителя на каменарши Йордан Узунов.

Късно вечерта тръгват потомците на старите изгнаници към своето село Каменар. Отият си, отнасяйки и шепата пръст от селото на своите прадеди и любовта на своите роднини и познати. За да се върнат отново тук, обогатени от една нова дружба, която ще се задълбочава и разширява.

Александър БЪЧВАРОВ

СД „Търговия“ — Обществено хранене — Велико Търново

търси да назначи

- ЕЛ. ТЕХНИЦИ по поддържането — 2.
 - РАБОТНИЦИ за производството на закуски в закусвалните. — 6
- Справка на телефони — 2-09-57 и 2-02-16. 3-1

Горскостопански комбинат — Велико Търново

търси

да назначи зам.-главен счетоводител — мъж с висше образование и трудов стаж от 5 до 10 години. Заплата съгласно щатна таблица № 18.

Справки на телефон 2-00-74.

2-1

Основно училище „Димитър Благоев“ — Велико Търново

търси да назначи

- ЧИСТАЧКИ — по възможност жени
 - РАБОТНИК от всички специалности
- Заплата по щат. Справка на тел. 2-14-76 и 2-03-52.

ОП „Вторич и сувогини“ — база Велико Търново

търси да назначи

- ОКСИЖЕНИСТ-резащ — 1
- СТОКОВЕДИ — 2
- ПААЗАЧ невъоръжена охрана — 2
- ШОФЬОР — 1

Заплащане съгласно щата. Постъпване веднага. Справка тел. 2-35-05, 2-35-06.

3-3

Районна потребителна кооперация — Павликени, Винарска изба — Карансен

уведомяват

всички свои клиенти, притежаващи купони за вино и ракия срещу предадено грозде, че купоните ще ваят до 30 октомври 1979 г. Умоляват се гражданите да си получат виното и ракията за реколти до 1979 година.

ТПК „Дружба“ — Павликени

уведомява

многобройните си клиенти, че към универсалния магазин в града е разкрит център за услуги по разкрояване на дамско облекло по системата „Направи си сам“. Заплащане на услугата по ценоразпис.

Работно време сутрин от 8 до 12 часа — следобед от 14.30 — 19.00 ч.

3-3

СДТ „Бюро за информация и търговски услуги“ — Велико Търново

Уведомяваме своите многобройни клиенти и гражданите на Велико Търново, че Бюрото ще бъде настанено от 16 т. м. в супермаркета на ул. „Нииш“ № 3 — западна страна на първия етаж.

Поръчки и справки на телефони № 2-40-93 и 169.

Граждани, ползвайте услугите на „БИУ“.

2-2

Междоокръжна школа на Гражданска отбрана — Велико Търново

търси да назначи

- ОГНЯРИ
 - ВЪОРЪЖЕНА ОХРАНА
- Заплащане съгласно щатната таблица. Справка на тел. 2-05-86

2-2

Завод за автоматични везни — Лясковец

търси да назначи

- ОГНЯРИ с месечно възнаграждение 220 лева
- СГЪРДЖИИ с месечно възнаграждение 170 лева
- ЕЛЕКТРО-ОКСИЖЕНИСТИ VI р. към ОГМ
- ОБЩИ РАБОТНИЦИ и ГОРБСЬОРИ
- ШЛОСЕРИ ПО РЕМОНТА НА МАШИНИ към ОГМ

Заводът работи по Единната тарифна мрежа и Постановление № 5 на МС. Справки: Личен състав на завода, тел. 20-70 в.т.р. 79.

2-2

Окръжен селекционен център по животновъдство — Велико Търново

търси да назначи

за район град Павликени към отдел „Говедо-въдство“

- ЗООТЕХНИК — 1
- ТЕХНИК ПЛЕМЕННО ДЕЛО I
- ТЕХНИК ПЛЕМЕННО ДЕЛО II по чл. 64

Заплащане по щатна таблица № 38. Справки: тел. 2-13-18, 2-11-08

5-2

Юбилейно тържество в Беброво

Снощи обществеността в Беброво тържествено отбеляза 75-ия рожден ден на своя асемляк, активния борец против фашизма и капитализма Димитър Драганов Попов — Грешника.

На тържеството присъстваха другарите Петър Панафотов, Димитър Стойков и Кирил Несторов, секретарят на Окръжния комитет на БКП Николай Пашов, първият секретар на общинския комитет на БКП в Елена Димитър Димитров, представители на обществеността и масови организации от кметството и Еленска община, граждани.

Слово за жидота и делото на Димитър Попов произнесе кметът на Беброво Петър Векидов.

Недю ПЕТРОВ

Клуб „Млади приятели на СССР“

По инициатива на Дома на българо-съветската дружба и ръководството на училище „Вела Писков“ във Велико Търново вчера бе поставено началото на клуб „Млади приятели на СССР“.

Пioneerите, членове на клуба, ще имат възможност да се запознаят с най-ярките постижения на съветските хора във всички области на народното стопанство, с моменти от героичната история на СССР, да установят връзки със съветски пионери.

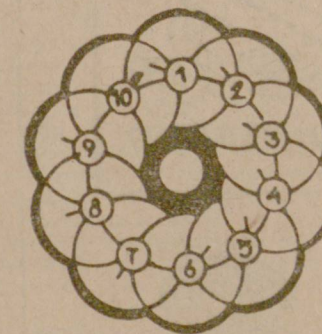
На първата сбирка преподавателката от ВТУ Нина Янкова запозна децата с основните промени, настъпнали в СССР в годините на съветската власт. Бе приет план за работата на клуба до края на учебната година.

Антон ВЪЛЧЕВ

Кръгословица

ПО ПОСОКА НА ЧАСОВНИКОВАТА СТРЕЛКА: 1. Малък плавателен съд; 2. Текстилна машина; 3. Химически елемент; 4. Българско списание за изкуство и култура, излизало през 1929—1932, с редактор Ламар; 5. Влакът от ласта на едноместно многогодишно тропично растение, вид столетник; 6. Род тревисто растение от семейство сложнопетелни; 7. Род тесносна маймуна; 8. Залив на Тихи океан; 9. Високопланинска земя в Средна Азия; 10. Песенник на български поет.

Ст. ПАЧЕВ

На 10 октомври т. г. при автомобилна катастрофа почина

НИКОЛА РУСАНОВ

роден на 19 октомври 1931 г. в с. Янтра, Великотърновски окръг.

След завършване на Горнооряховската гимназия учителствувал в Добруджа. През 1956 г. отива при баща си в Канада. Завършва историко-филологическия факултет на Университета в Торонто.

Магистър — кандидат на историческите науки, преподавател в колеж, родолюбив българин заедно с канадския поет Джон Коломбо превежда на английски език и изда-

ва за първи път в Канада сборник от стихове на български поети. Основател и главен редактор е на вестника на българите в Северна Америка „Кръгозори“.

Отдал целия си съзнателен живот в беззаветна служба на род и родина, той ни оставя своя голям пример на човек и патриот.

Наскоро Никола Русанов бе награден с орден „Кирил и Методий“ — I степен.

Редакционният колектив на вестник „Борба“ се прекланя пред неговата светла памет!

Премиера на Великотърновски театър

Снощи драматичният състав на Великотърновски театър „Константин Кисимов“ представя втората си за сезона премиера — драмата „Борняк“ от Йордан Йовков. Постановката се посветила на 100-годишнината от рождението на видния български писател.

След представянето на зрителите бяха представени дебютните Еду Марин Радичкова и Никол Марку, както и други нови артисти от театъра.

На създателите на спектакъла бяха поднесени цветы.

На здравни теми

Който дълго, живее дълго

Поради страх от бормашината, а понякога и поради нехайство, ние често пъти загубваме зъбите си. И от това страда не само възрастният ни вид: Загубата на зъбите влияе отрицателно върху цялата храносмилателна система. Днес стоматолозите са категорични: лошото състояние на зъбите е доказателство за някои неблагоприятни промени в организма.

Като основна причина за болестите на зъбите специалисти сочат нарушенията в обмяната на веществата и заболването на храносмилателните органи. А болните зъби на свой ред се превръщат в източник на постоянна заплаха за сърдечно-съдовата и невроендокринната система, както и за органите на стомашно-чревния тракт.

При изследването на болни от хроничен гастрит, от язва в стомаха или в дванадесетопръстника често пъти лекарите констатирали нелекуван зъбен карис, увеличено натриване и повишена чувствителност на зъбния емайл. Зъбите са загубили живия си блясък, придобили са сивкаво-жълтикав оттенък. Неправилно е да се смята, че твърдите тъкани на зъбите и дори емайльт са мъртви образувания, предназначени единствено за механично стриване на храната. Всъщност това са сложни системи, които участвуват в обмяната на веществата. Затова всички зъбни тъкани и техният амортизационен апарат (пародонтът) животно реагират на неблагоприятните въздействия и по-специално на неправилното хранене.

Не бихме искали тук да повтаряме общоизвестни истини, но това се налага. Практиката показва, че рационалното

хранене е задължително условие за пълноценното развитие и функциониране на зъбоболестната система. Учените отдавна са констатирани, че неправилното хранене, прекомерната употреба или недостигът на витамини не е безразлично за устната кухина, и за организма като цяло.

Знае се, че образуването на зъбите започва много преди раждането на човека. Зъбите са най-минерализираната тъкан в човешкия организъм и затова извънредно важно е както за бременната жена и кърмещата майка, така и за децата и подрастващите да приемат с храната всички необходими за организма вещества.

Най-интензивният растеж на постоянните зъби става в периода между 12-тата и 14-тата година. Затова са напълно основателни грижите на лекарите и по-специално на стоматолозите за правилното хранене на децата и подрастващите. Те на първо място се нуждаят от животински белтъчини, които се съдържат в рибата, месото, млякото, яйцата, изварата. За заздравяването на зъбоболестната система допринасят също така лещата и бобът, които съдържат растителни белтъчини. Необходимият фосфор и калций се получава от мляко-

то, ржени хляб, салатата спанак, лапави. Значително количество микроелементи се съдържат в черния дроб, млякото, жълтъка. Обратното — шоколадът, бонбоните и въобще всички сладкарски изделия трябва да се ограничават.

Захарозата допринася за образуването на налети по зъбите, а остатъците от сладките храни се задържат между зъбите и създават благоприятна среда за развитието на микроорганизми.

Стоматолозите препоръчват особено много някои богати на витамини плодове и зеленчуци като ябълки и моркови които освен всяко друго помагат за механичното почистване на зъбния налет.

Ако човек постоянно страда от зъбобол или ако въобще няма зъби, той не е в състояние да слъвче храната си, което се отразява много зле на функциите на стомаха и червата. Съществува дори пословица: „Който дълго, живее дълго“. Често пъти пациентите ни се оплакват: „Не ми се живее от тази язва!“ „Гастрицит пак ме мъчи!“ Но можемо е тези болести да бъдат избегнати, ако зъбите са били лекувани навреме.

Изводът се налага от само себе си: не отлагайте посещенията при зъболекар и грижливо изпълнявайте неговите съвети. Здравите зъби са залог за добро храносмилане, пазете ги!

А. В. ЛУБОЦКИЙ
кандидат на медицинските науки, сп. „Здравие“ (Москва)

ХУМОР И САТИРА

Октомври — Месец

за безопасност
на движението

„Бабки берат страх“

Случаят, който искам да разкажа, няма нищо общо с известната жизнерадостна комедия „Старци берат хмел“. Много добре знаете, че там героите бяха млади хора, отишли в едно стопанство да берат хмел. Тук нашите герои са възрастни хора, тръгнали на работа на блока край с. Горски Долен Тръмбеш.

Ранно есенно утро. Още не са пропели вторите петли и се чува бръмчене на западен мотор. Около тридесет възрастни жени се качват в автобус ВТ 08-66 на ПАК — клон с. Драганово. Качват се и заемат местата си. Най-младата, която е на 61 години, прави проверка и като вижда, че всички са в автобуса, си сяда доволна. Всички са налице, само шофьорът го няма. Не след дълго чакане и той пристига. Колата тръгва. Тръгва, но не по асфалтовия път, ами по черните пътища, долове и стърнища. Подскача, онай ти ми автобус като заклана кокошка. Подскачат до тавана и бабките. Замира на устата подхванатата песен от стрипа Пена „Шофьорите са като ято“. Всички гледат с недоумение и се питат: „Къде ни кара този човек?“

Ето че отговорът не закъснява. Таман колата се качи да пресече асфалтовия път и да поеме отново хендсите на черния път, и настреща с палка в ръката старшина Петко Иванов от Районното управление на КАТ — Г. Оряховица. След минутен диалог и кратка словесна атака двубой завършва в полза на органите на КАТ. Старшината установил, че водачът кара автобуса след упомена на алкохол. Но последният категорично се опява и не иска да признае вината си. В началото на диалога му бе вдигнат „жълт“ картон. После Гацов продължава остро да спори и последва червеният картон. Така Петър Димитров Гацов сега ще си почине една година и половина. За толкова е лишен от правоуправление и ще заплати 150 лв. възнаграление за бранния страх от бабите. Такава е краят на тази история и изобщо на историчките от този род...

Ангел ГЕЦОВ

Клю-Клю и зебрата

Отначало регулаторичкят на кръстовището ги погледна с до сада и си помисли за клюките, които сега течаха така обилно, както замърсените води на река Янтра. Женски приказки — помисли си той — и едва не на ду свирката. Все пак тръгна към тях със закана, с готови думи, но така и не каза нищо. Изтъгна като криминалист пред яв на находа.

— И точно тогава хебелът ни се скъса... — говореше висока та. — Представяш ли си?... Валът на кормилото се върти, а предните колела не завият и ние летим към стълба... Тогава аз му викам: „Натисни спирачката, но леко, да не се обърнем...“

Ама, разбира се... Нали он ден Маргарита направи боията си на хармоника, радиаторът си пита на пътя, че и перката на центалатора... отиде и цялата преднина...

Едва тогава регулаторичкят се ядоса. Той наду с всички си да свирката, вдигна палката и показа мястото, където трябва да спират нарушителите.

Моля, за нарушението на Правилника...

Ка-а-а-а-а? Та ние си говорехме точно на ПЕШЕХОДНАТА ПЪТЕКА — ТИП ЗЕБРА — извикаха почти едновременно и двесте. — И ние сме учили ПРАВИЛНИКА!

Димитър КАЛОНЧЕВ

Есенна соната

Кротко шуми есенният листопад край прозорците на канцелариите, в които тъжни мъже палат цигарите една от друга и превиват гръб под налегналите ги грижи.

Беше време, когато от тези мъже ляхаше бодрост и оптимизъм, когато от отворени прозорци се лееше музика. Беше време, когато тогава тепърва почваше да се прибира реколтата и времето беше от хубаво по-хубаво, а есенните слани и дъждове бяха толкова далече. Но сега дойдоха и есенните слани, и кротките студени есенни дъждове. И хем по-малко, хем по-къси стават есенните дни. А в ПАК — Горна Оряховица са прибрали само една трета от царевичата, соята не са преполовили. И докато в комплексите в Свищов, Павликени и Велико Търново

вече избързват с жътвата на соята, в АПК — Стражица тепърва я започват.

Царевичата и захарното цвекло обаче са държеливи култури, не са като домати и гроздето да ги плашат слани и студ, така че и по-късно могат да се приберат. Лошото е само, че на тяхното място трябва да се сее. А пък и децата вече научиха, че колкото по-късно засееш тази, толкова по-малко ще получиш следващата година, като се направи обаче една сметка на свършеното досега, излиза, че колкото са засели комплексите за 20 дни, три пъти повече трябва да засят в следващите 10. Защото в ПАК — Горна Оряховица и в комплексите в Златирица и Велико Търново са все още в началото на сентбата на пшеницата, пък и в останали

те комплекси не са кой знае колко напред. Затова навсякъде бързат и в бързината тук и там забравят за качеството. И както се издига в култ качеството, както са задължени специалисти те да бъдат непрестанно край сеялките, при проверките миналата седмица се намери лоша подготовка на площите за сентба в Горна Липница, Дъскот, Балван. В Бутово и Недан пък не подготвоха, ами направо некачествена сентба се намери.

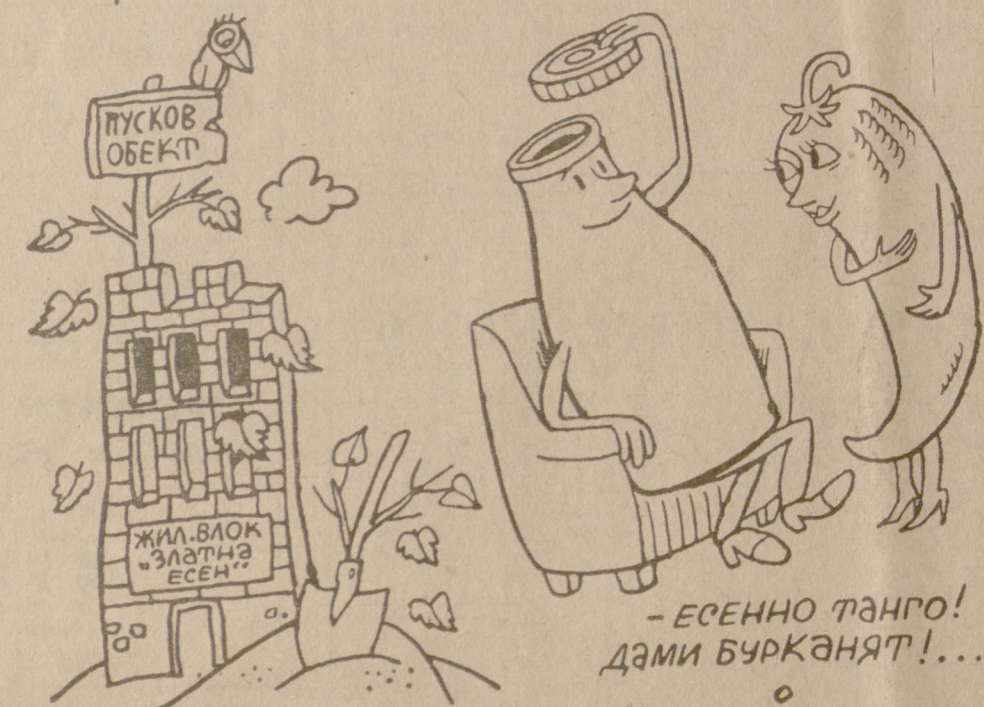
А есенният листопад все така кротко шумоли и засипва с пестра шума недообраните още домати и разпиляни след комбайните мамули. И все по-малко и все по-къси стават есенните дни.

К. СЛЪНЧЕВ

Петър БОРСУКОВ

КОНКУРЕНЦИЯ

ЛИСТОПАД МОЖЕ ДА СЕ ЗАВЕЛЕЖИ И ОКОЛО НЯКОИ СТРОЕЖИ

ХАЗАЙКА И СТУДЕНТ

- ДРЪЖ СЕ ЗДРАВЪ, МОМЧЕ! ЩЕ ПАДНЕШ!..

- И ВСЕ ПАК ЖЕНО С НИЩО НЕ МОЖЕ ДА СЕ СКРИЕ ГОЛАТА ИСТИНА!..

Телевизия

СЪБОТА — 13 ОКТОМВРИ

10.00 — „Разказите на Денис“ — детски игрален филм, 11.05 — „Пожелайте да видите!“ — Информационен филм, 13.00 — Курс по немски език (12 уроци), 14.05 — Курс по английски език (23 уроци), 14.35 — Курс по руски език (14 уроци), 15.10 — „Активни портрети“ — документален филм (теп Благоевград), 15.30 — „От събота до събота“ — спорт на програмата, 17.30 — Новини, 17.45 — Глобален световен фестивал на анимационния филм, — Варна, 79“, 18.15 — „Черният кон“ — детски игрален филм (II и III серия), 19.00 — „Всеселен гости“, „Магарага господни“ — от Христо Пелиев, 19.30 — „У момиче до ри“ — концерт народна музика (теп Варна), 19.55 — Лека нощ, децата, 20.00 — По света и у нас, 20.30 — „Буденард“ — български игрален филм, 21.40 — Забавна програма, 22.20 — Новини, 22.30 — „Честни сини очи“ — шведски телевизионен филм (I серия).

ВТОРА ПРОГРАМА

17.00 — ТВ университет „Агра“ (27 предаване), 18.30 — Телевизионен театър: „Годешник“ — вечери от Славчо Трънски, 20.00 — „Срещи“ — програма на твж Панаев, 21.50 — Тв журнали „На добър път“, 20.50 — Спортна програма, 21.50 — Новини — БТА, 22.00 — По света и у нас.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОГРАМА
НЕДЕЛЯ — 14 ОКТОМВРИ

9.00 — Телевизионен университет „Агра“ (28 предаване), 10.00 — „Златната монета“ — фестивал на детската песен в гр. Болона, 10.50 — „Балазена и чудовищата“ — детски филм, 10.55 — „Братя по оръжие“ — „Марина, Марина“ — тук „Висла“, 11.20 — „Идеална среща“ — Гостуване на АПК „Провадия“, 12.00 — „Сакри вицата на България“, „Древни мозайки“, 12.20 — Забавна програма, 13.00 — Информационен дневник, 13.30 — Кинополюс: „Великата Отечественна“ (XII серия): „Битка по море“, 14.20 — „Честни сини очи“ — шведски телевизионен филм (I серия), 15.10 — „Корени“ — Иван Бурин, 15.40 — Екран „Младост“: „Този постое неен полет“, 16.10 — Поздравите лес концерт за колектива на За вода за телефон електровидигате ли — гр. В. Търново, 16.25 — „Машиностроителна България“ — документален филм, 16.55 — Празничен концерт по случай Деня на машиностроения, 17.30 — „Всяка история“, 19.50 — „Лека нощ, децата! 20.00 — Панорама, 20.40 — Кинополюс: „Великата Отечественна“ (XIII серия): „Освобождението на Украйна“, 21.30 — „Свети № 2 в си миньор“ от Йохан Себастиан Бах — симфоничен концерт, 21.50 — VI международен фестивал на тв театри в град Пловдив, 22.00 — Спортен екран, 22.35 — Новини

ВТОРА ПРОГРАМА

18.30 — „Из историята на съвременната култура“: „Пътешествие“ — „Атлас“ — „Финландия“, 19.35 — „Пожелайте да видите!“ — 21.30 — Новини — БТА, 21.40 — Панорама

ПРОДАВАМ пчелин с 30 пчелини семейства „Дадан Блад“ и колиба с тухли. Петко Пенчев, В. Търново, ул. „Йордан Йовков“ 1.

ПРОДАВАМ „Москвич 408 И“, запазен. Велико Търново, „Любен Каравелов“ 26, тел. 2-43-62, след 18 часа Дамян Христов

ПРОДАВАМ запазен „Трабант 601“. В. Търново, кв. Чолакоци, бл. 52, вх. Б, ап. 14. Тодорови.

ПРОДАВАМ крава с телес. Кесарево — Иван Кичев.

ЗАМЕНЯМ лек автомобил и вила за надстройка. Три етажен етаж за по-малък та къв. Телефон 2-03-62, служебен.

ПРОДАВАМ „Жигули 2101“ Горна Оряховица, „Христо Смирненски“ 21. вх. В, ап. 13. След 17 ч.

ПРОДАВАМ „Трабант 601“, Дебелец ул. „Р. Даскалов“ 6 тел. 26-09 — Кръстени, след 17 часа.

ЗАМЕНЯМ къща с пристройка кв. Калитица, „Железничарска“ 17, за жилище във В. Търново. Справка: В. Търново, санитарен билков магазин, тел. 2-26-59.

ПРОДАВАМ „Вартбург“ нов модел. В. Търново, ул. „Караминков“ № 33, Иван Борджиев, телефон 2-87-83.

Атанас ИОРДАНОВ ПРОДАВА жилищна сграда на ул. „Пинмана“ 66. Срокът за подаване на молби 30. X. 1979 год. Общински народен съвет Велико Търново.

ПРОДАВАМ „Москвич 412“ по спешност. Справка с Джулюница окр. Великотърновски сандров.

ПРОДАВАМ или ЗАМЕНЯМ за черноглави овце 16 кози Иван Широков, Виноград — В. Търновски

ПРОДАВАМ ВАЗ 2101. тел. 2-46-73. В. Търново.

ПРОДАВАМ „Фиат 126“, В. Търново, „Йонков“ 7, Михови

ПРОДАВАМ спешно „Мерцедес 220“ в отично състояние. Справка с Керек. Га бровско, Киров — учител.

ПРОДАВАМ „Жигули 2101“ тел. 2-51-83, 2-77-08, Васил Ангелов Василев.

ИНДЕКС: 21304